

ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ

Ballad of Goddess Chandi (Durga)

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

The Lord is one and the Victory is of the Lord.

ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

May SRI BHAGAUTI JI (The Sword) be Helpful.

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਕੀ ॥ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

The Heroic Poem of Sri Bhagauti Ji (Goddess Durga). (By) Th Tenth Kingg (Guru).

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੌਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ ॥

In the beginning I remember Bhagauti, the Lord (Whose symbol is the sword and then I remember Guru Nanak.

ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ ॥

Then I remember Guru Arjan, Guru Amar Das and Guru Ram Das, may they be helpful to me.

ਅਰਜਨ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸਿਮਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ॥

Then I remember Guru Arjan, Guru Hargobind and Guru Har Rai.

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਕਿਸ਼ਨ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸ ਡਿਠੇ ਸਭਿ ਦੁਖਿ ਜਾਇ ॥

(After them) I remember Guru Har Kishan, by whose sight all the sufferings vanish.

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥

Then I do remember Guru Tegh Bahadur, though whose Grace the nine treasures come running to my house.

ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥ ੧॥

May they be helpful to me everywhere.1.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਖੰਡਾ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਸਾਜ ਕੈ ਜਿਨ ਸਭ ਸੈਸਾਰੁ ਉਪਾਇਆ ॥

At first the Lord created the double-edged sword and then He created the whole world.

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਸਾਜਿ ਕੁਦਰਤਿ ਦਾ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇ ਬਣਾਇਆ ॥

He created Brahma, Vishnu and Shiva and then created the play of Nature.

ਸਿੰਧ ਪਰਬਤ ਮੇਦਨੀ ਬਿਨੁ ਬੰਮੁ ਗਗਨਿ ਰਹਾਇਆ ॥

He created the oceans, mountains and the earth made the sky stable without columns.

ਸਿਰਜੇ ਦਾਨੋ ਦੇਵਤੇ ਤਿਨ ਅੰਦਰਿ ਬਾਦੁ ਰਚਾਇਆ ॥

He created the demons and gods and caused strife between them.

ਤੈ ਹੀ ਦੁਰਗਾ ਸਾਜਿ ਕੈ ਦੈਤਾ ਦਾ ਨਾਸੁ ਕਰਾਇਆ ॥

O Lord! By creating Durga, Thou hast caused the destruction of demons.

ਤੈਥੋਂ ਹੀ ਬਲੁ ਰਾਮ ਲੈ ਨਾਲ ਬਾਣਾ ਦਹਸਿਰੁ ਘਾਇਆ ॥

Rama received power from Thee and he killed Ravana with arrows.

ਤੈਥੋਂ ਹੀ ਬਲੁ ਕ੍ਰਿਸਨ ਲੈ ਕੰਸੁ ਕੇਸੀ ਪਕੜਿ ਗਿਰਾਇਆ ॥

Krishna received power from Thee and he threw down Kansa by catching his hair.

ਬਡੇ ਬਡੇ ਮੁਨਿ ਦੇਵਤੇ ਕਈ ਜੁਗ ਤਿਨੀ ਤਨੁ ਤਾਇਆ ॥

The great sages and gods, even practising great austerities for several ages;

ਕਿਨੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ੨॥

None could know Thy end.2.

ਸਾਧੂ ਸਤਜੁਗੁ ਬੀਤਿਆ ਅਧ ਸੀਲੀ ਤ੍ਰੇਤਾ ਆਇਆ ॥

The saintly Satyuga (the age of Truth) passed away and the Treta age of semi-righteousness came.

ਨੱਚੀ ਕਲ ਸਰੋਸਰੀ ਕਲ ਨਾਰਦ ਡਉਰੁ ਵਾਇਆ ॥

The discord danced over all the heads and Kal and Narad sounded their tabor.

ਅਭਿਮਾਨੁ ਉਤਾਰਨ ਦੇਵਤਿਆਂ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਸੁੰਭ ਉਪਾਇਆ ॥

Mahishasura and Sumbh were created for removing the pride of the gods.

ਜੀਤਿ ਲਏ ਤਿਨ ਦੇਵਤੇ ਤਿਹ ਲੋਕੀ ਰਾਜੁ ਕਮਾਇਆ ॥

They conquered the gods and ruled over the three worlds.

ਵੱਡਾ ਬੀਰੁ ਅਖਾਇ ਕੈ ਸਿਰ ਉਪਰ ਛਤ੍ਰੁ ਫਿਰਾਇਆ ॥

He was called a great hero and had a canopy moving over his head.

ਦਿੱਤਾ ਇੰਦ੍ਰੁ ਨਿਕਾਲ ਕੈ ਤਿਨ ਗਿਰ ਕੈਲਾਸੁ ਤਕਾਇਆ ॥

Indra was turned out of his kingdom and he looked towards the Kailash mountain.

ਡਰਿ ਕੈ ਹੱਥੇ ਦਾਨਵੀ ਦਿਲ ਅੰਦਰਿ ਤ੍ਰਾਸੁ ਵਧਾਇਆ ॥

Frightened by the demons, the element of fear grew enormously in his heart;

ਪਾਸ ਦੁਰਗਾ ਦੇ ਇੰਦ੍ਰੁ ਆਇਆ ॥ ੩॥

He came, therefore to Durga.3.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਇਕ ਦਿਹਾੜੇ ਨਾਵਣ ਆਈ ਦੁਰਗਸਾਹ ॥

One day Durga came for a bath.

ਇੰਦ੍ਰੁ ਬਿਰਥਾ ਸੁਣਾਈ ਅਪਣੇ ਹਾਲ ਦੀ ॥

Indra related to her the story agony:

ਛੀਨ ਲਈ ਠਕੁਰਾਈ ਸਾਤੇ ਦਾਨਵੀ ॥

"The demons have seized from us our kingdom.

ਲੋਕੀ ਤਿਹੀ ਫਿਰਾਈ ਦੋਹੀ ਆਪਣੀ ॥

"They have proclaimed their authority over all the three worlds.

ਬੈਠੇ ਵਾਇ ਵਧਾਈ ਤੇ ਅਮਰਾਵਤੀ ॥

"They have played musical instruments in their rejoicings in Amaravati, the city of gods.

ਦਿੱਤੇ ਦੇਵ ਭਜਾਈ ਸਭਨਾ ਰਾਕਸਾਂ ॥

"All the demons have caused the flight of the gods.

ਕਿਨੇ ਨ ਜਿੱਤਾ ਜਾਈ ਮਹੱਖੇ ਦੈਤ ਨੂੰ ॥

"None hath gone and conquered Mahikha, the demon.

ਤੇਰੀ ਸਾਮ ਤਕਾਈ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਸਾਹ ॥ ੪॥

"O goddess Durga, I have come under Thy refuge."4.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੁਰਗਾ ਬੈਣ ਸੁਣੰਦੀ ਹੱਸੀ ਹੜਹੜਾਇ ॥

Listening to these words (of Indra), Durga laughed heartily.

ਓਹੀ ਸੀਹੁ ਮੰਗਾਇਆ ਰਾਕਸ ਭੱਖਣਾ ॥

She sent for that lion, who was she devourer of demons.

ਚਿੰਤਾ ਕਰਹੁ ਨ ਕਾਈ ਦੇਵਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ॥

She said to gods, "Do not worry mother any more."

ਰੋਹੁ ਹੋਈ ਮਹਾ ਮਾਈ ਰਾਕਸਿ ਮਾਰਣੇ ॥ ੫॥

For killing the demons, the great mother exhibited great fury.5.

ਦੋਹਰਾ ॥

DOHRA

ਰਾਕਸਿ ਆਏ ਰੋਹਲੇ ਖੇਤ ਭਿੜਨ ਕੇ ਚਾਇ ॥

The infuriated demons came with the desire of fighting in the battlefield.

ਲਸ਼ਕਨ ਤੇਗਾਂ ਬਰਛੀਆਂ ਸੂਰਜੁ ਨਦਰਿ ਨ ਪਾਇ ॥ ੬॥

The swords and daggers glisten with such brilliance that the sun cannot be seen.6.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਵੇਲ ਸੰਖ ਨਗਾਰੇ ਬੱਜੇ ॥

Both the armies faced each other and the drums, conches and trumpets sounded.

ਰਾਕਸਿ ਆਏ ਰੋਹਲੇ ਤਰਵਾਰੀ ਬਖਤਰ ਸੱਜੇ ॥

The demons came in great rage, decorated with swords and armour.

ਜੁੱਟੇ ਸਉਹੇ ਜੁੱਧ ਨੂੰ ਇਕ ਜਾਤ ਨ ਜਾਣਨ ਭੱਜੇ ॥

The warriors were facing the war-front and none of them knows to retrace his steps.

ਖੇਤ ਅੰਦਰਿ ਜੋਧੇ ਗੱਜੇ ॥ ੭॥

The brave fighters were roaring in the battlefield.7.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਜੰਗ ਮੁਸਾਫਾ ਬੱਜਿਆ ਰਣ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ਚਾਵਲੇ ॥

The war-trumpet sounded and the enthusiastic drums thundered in the battlefield.

ਝੂਲਣ ਨੇਜੇ ਬੈਰਕਾ ਨੀਸਾਣ ਲਸਨਿ ਲਿਸਾਵਲੇ ॥

The lances swung and the lustrous tassels of the banners glistened.

ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਪਉਣ ਦੇ ਉਂਘਨ ਜਾਣ ਜਟਾਵਲੇ ॥

The drums and trumpets echoed and the worriors were dozing like the drunkard with matted hair.

ਦੁਰਗਾ ਦਾਨੋ ਡਹੇ ਰਣ ਨਾਦ ਵੱਜਨ ਖੇਤੁ ਭੀਹਾਵਲੇ ॥

Durga and demons waged war in the battlefield where dreadful music is being played.

ਬੀਰ ਪਰੋਤੇ ਬਰਛੀਏਂ ਜਣ ਡਾਲ ਚਮੁੱਟੇ ਆਵਲੇ ॥

The brave fighters were pierced by daggers like the phyllanthus emblica sticking with the bough.

ਇਕ ਵੱਢੇ ਤੇਗੀ ਤੜਫੀਅਨ ਮਦ ਪੀਤੇ ਲੋਟਨਿ ਬਾਵਲੇ ॥

Some writhe being chopped by the sword like the rolling mad drunkards.

ਇਕ ਚੁਣ ਚੁਣ ਝਾੜਉ ਕਢੀਅਨ ਰੇਤ ਵਿਚੋਂ ਸੁਇਨਾ ਡਾਵਲੇ ॥

Some are picked up from the bushes like the process of panning out gold from the sand.

ਗਦਾ ਤ੍ਰਿਸੂਲਾਂ ਬਰਛੀਆਂ ਤੀਰ ਵੱਗਨ ਖਰੇ ਉਤਾਵਲੇ ॥

The maces, tridents, daggers and arrows are being struck with real hurry.

ਜਣ ਡਸੇ ਭੁਜੰਗਮ ਸਾਵਲੇ ॥ ਮਰ ਜਾਵਨ ਬੀਰ ਰੁਹਾਵਲੇ ॥ ੮॥

It appears that black snakes are stinging and the furious heroes are dying.8.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

Pauree||

ਦੇਖਨ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੂੰ ਰਣ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ॥

Seeing the intense glory of Chandi, the trumpets sounded in the battlefield.

ਧਾਏ ਰਾਕਸਿ ਰੋਹਲੇ ਚਉਗਿਰਦੇ ਭਾਰੇ ॥

The highly furious demons ran on all four sides.

ਹੱਥੀਂ ਤੇਗਾਂ ਪਕੜਿ ਕੈ ਰਣ ਭਿੜੇ ਕਰਾਰੇ ॥

Holding their swords in their hands they fought very bravely in the battlefield.

ਕਦੇ ਨ ਨੱਠੇ ਜੁੱਧ ਤੇ ਜੋਧੇ ਜੁਝਾਰੇ ॥

These militant fighters never ran away from war-arena.

ਦਿਲ ਵਿਚ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਪੁਕਾਰੇ ॥

Highly infuriated they shouted "kill, kill" in their ranks.

ਮਾਰੇ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੈ ਬੀਰ ਖੇਤ ਉਤਾਰੇ ॥

The intensely glorious Chandi killed the warriors and threw them in the field.

ਮਾਰੇ ਜਾਪਨ ਬਿਜੁਲੀ ਸਿਰਭਾਰ ਮੁਨਾਰੇ ॥ ੯॥

It appeared that the lightning had eradicated the minarets and thrown them headlong.9.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਚੋਟ ਪਈ ਦਮਾਮੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The drum was beaten and the armies attacked each other.

ਦੇਵੀ ਦਸਤ ਨਚਾਈ ਸੀਹਣ ਸਾਰਦੀ ॥

The goddess caused the dancing of the lioness of steel (sword);

ਪੇਟ ਮਲੰਦੇ ਲਾਈ ਮਹਖੇ ਦੈਤ ਨੂੰ ॥

And gave a blow to the demon Mahisha who was rubbing his belly.

ਗੁਰਦੇ ਆਂਦਾ ਖਾਈ ਨਾਲੇ ਰੁਕੜੇ ॥

(The sword) pierced the kidneys, intestines and the ribs.

ਜੇਹੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਆਈ ਕਹੀ ਸੁਣਾਇ ਕੈ ॥

Whatever hath come in my mind, I have related that.

ਚੋਟੀ ਜਾਣ ਦਿਖਾਈ ਤਾਰੇ ਧੂਮਕੇਤ ॥ ੧੦॥

It appears that Dhumketu (the shooting star) had displayed its top-knot.10.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਚੋਟਾਂ ਪਵਨ ਨਗਾਰੇ ਅਣੀਆਂ ਜੁੱਟੀਆਂ ॥

The drums are being beaten and the armies are engaged in close fight with each other.

ਪੂਹ ਲਈਆਂ ਤਰਵਾਰੀ ਦੇਵਾਂ ਦਾਨਵੀ ॥

The gods and demons have drawn their swords.

ਵਾਹਨ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਸੂਰੇ ਸੰਘਰੇ ॥

And strike them again and again killing warriors.

ਵਗੈ ਰੱਤੁ ਝੁਲਾਰੀ ਜਿਉ ਗੇਰੁ ਬਾਬੜਾ ॥

The blood flows like waterfall in the same manner as the red ochre colour is washed off from clothes.

ਦੇਖਨ ਬੈਠ ਅਟਾਰੀ ਨਾਰੀ ਰਾਕਸਾਂ ॥

The ladies of demons see the fight, while sitting in their lofts.

ਪਾਈ ਪੂਮ ਸਵਾਰੀ ਦੁਰਗਾ ਦਾਨਵੀ ॥ ੧੧॥

The carriage of the goddess Durga hath raised a tumult amongst the demons.11.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਲੱਖ ਨਗਾਰੇ ਵੱਜਨ ਆਮੋ ਸਾਮੁਣੇ ॥

A hundred thousand trumpets resound facing one another.

ਰਾਕਸ ਰਣੇ ਨ ਭੱਜਨ ਰੋਹੇ ਰੋਹਲੇ ॥

The highly infuriated demons do not flee from the battlefield.

ਸੀਹਾਂ ਵਾਂਗੂ ਗੱਜਨ ਸੱਭੇ ਸੂਰਮੇ ॥

All the warriors roar like lions.

ਤਣਿ ਤਣਿ ਕੈਬਰ ਛੱਡਨ ਦੁਰਗਾ ਸਾਮਣੇ ॥ ੧੨॥

They stretch their bows and shoot the arrows in front of Durga.12.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ਦੋਹਰੇ ਰਣ ਸੰਗਲੀਆਲੇ ॥

The dual chained trumpets sounded in the battlefield.

ਪੂੜਿ ਲਪੇਟੇ ਪੂਹਰੇ ਸਿਰਦਾਰ ਜਟਾਲੇ ॥

The demon chieftains having matted locks are enveloped in dust.

ਉਖਲੀਆਂ ਨਾਸਾ ਜਿਨਾ ਮੁਹਿ ਜਾਪਨ ਆਲੇ ॥

Their nostrils are like mortars and the mouths seem like niches.

ਧਾਏ ਦੇਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਬੀਰ ਮੁੱਛਲੀਆਲੇ ॥

The brave fighters bearing long moustaches ran in front of the goddess.

ਸੁਰਪਤ ਜੇਹੇ ਲੜ ਹਟੇ ਬੀਰ ਟਲੇ ਨ ਟਾਲੇ ॥

The warriors like the king of gods (Indra) had become tired of fighting, but the brave fighters could not be averted from their stand.

ਗੱਜੇ ਦੁਰਗਾ ਘੇਰਿ ਕੈ ਜਣੁ ਘਣੀਅਰ ਕਾਲੇ ॥ ੧੩॥

They roared. On besieging Durga, like dark clouds.13.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਚੋਟ ਪਈ ਖਰਚਾਮੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The drum, wrapped in donkey's hide, was beaten and the armies attacked each other.

ਘੇਰ ਲਈ ਵਰਿਆਮੀ ਦੁਰਗਾ ਆਇ ਕੈ ॥

The brave demon-warriors besieged Durga.

ਰਾਕਸ ਵਡੇ ਅਲਾਮੀ ਭੱਜ ਨ ਜਾਣਦੇ ॥

They are greatly knowledgeable in warfare and do not know running back.

ਅੰਤ ਹੋਏ ਸੁਰਗਾਮੀ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ॥ ੧੪॥

They ultimately went to heaven on being killed by the goddess.14.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਅਗਣਤ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ਦਲਾਂ ਭਿੜੰਦਿਆਂ ॥

With the flaring up of fight between the armies, innumerable trumpets sounded.

ਪਾਏ ਮਹਖਲ ਭਾਰੇ ਦੇਵਾਂ ਦਾਨਵਾਂ ॥

The gods and demons both have raised great tumult like male buffalos.

ਵਾਹਨ ਫੱਟ ਕਰਾਰੇ ਰਾਕਸਿ ਰੋਹਲੇ ॥

The infuriated demons strike strong blows causing wounds.

ਜਾਪਣ ਤੇਗੀ ਆਰੇ ਮਿਆਨੋ ਧੂਹੀਆਂ ॥

It appears that the sword pulled from the scabbards are like saws.

ਜੋਧੇ ਵਡੇ ਮੁਨਾਰੇ ਜਾਪਨ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ॥

The warriors look like high minarets in the battlefield.

ਦੇਵੀ ਆਪ ਸਵਾਰੇ ਪਵ ਜਵੇਹਣੇ ॥

The goddess herself killed these mountain-like demons.

ਕਦੇ ਨ ਆਖਨ ਹਾਰੇ ਧਾਵਨ ਸਾਹਮਣੇ ॥

They never uttered the word 'defeat' and ran in front of the goddess.

ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੇ ਰਾਕਸਿ ਖੜਗ ਲੈ ॥ ੧੫॥

Durga, holding her sword, killed all the demons.15.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਉਮਲ ਲੱਥੇ ਜੋਧੇ ਮਾਰੂ ਬੱਜਿਆ ॥

The fatal martial music sounded and the warriors came in the battlefield with enthusiasm.

ਬੱਦਲ ਜਿਉ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਰਣ ਵਿਚਿ ਗੱਜਿਆਂ ॥

Mahishasura thundered in the field like the cloud;

ਇੰਦ੍ਰਾ ਜੇਹਾ ਜੋਧਾ ਮੈਥਉ ਭੱਜਿਆ ॥

"The warrior like Indra fled from me;

ਕਉਣੁ ਵਿਚਾਰੀ ਦੁਰਗਾ ਜਿਨ ਰਣੁ ਸੱਜਿਆ ॥ ੧੬॥

"Who is this wretched Durga, who hath come to start war with me?"16.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਵੱਜੇ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The drums and trumpets have sounded and the armies have attacked each other.

ਤੀਰ ਫਿਰੈ ਰੈਬਾਰੇ ਆਮ੍ਹੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥

The arrows move opposite to each other guidingly.

ਅਗਣਤ ਬੀਰ ਸੰਘਾਰੇ ਲਗਦੀ ਕੈਬਰੀ ॥

With the infliction of arrows countless warriors have been killed.

ਡਿੱਗੇ ਜਾਣਿ ਮੁਨਾਰੇ ਮਾਰੇ ਬਿੱਜੁ ਦੇ ॥

Falling like the minarets smote by lightning.

ਖੁੱਲੀ ਵਾਲੀਂ ਦੈਤ ਅਹਾੜੇ ਸਭੇ ਸੂਰਮੇ ॥

All the demon-fighters with untied hair shouted in agony.

ਸੁੱਤੇ ਜਾਣਿ ਜਟਾਲੇ ਭੰਗਾਂ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ੧੭॥

It seems that the hermits with matted locks are sleeping after eating the intoxicating hems.17.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਨਾਲਿ ਧਉਸਾ ਭਾਰੀ ॥

Both the armies are facing each other alongwith the resounding big trumpet.

ਕੜਕ ਉੱਠਿਆ ਫਉਜ ਤੇ ਵਡਾ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥

The highly egoist warrior of the army thundered.

ਲੈ ਕੇ ਚਲਿਆ ਸੂਰਮੇ ਨਾਲਿ ਵਡੇ ਹਜਾਰੀ ॥

He is moving towards the war-arena with thousands of mighty warriors.

ਮਿਆਨੋ ਖੰਡਾ ਧੁਹਿਆ ਮਹਾਸੂਰ ਭਾਰੀ ॥

Mahishasura pulled out his huge double-edged sword from his scabbard.

ਉੱਮਲ ਲੱਥੇ ਸੂਰਮੇ ਮਾਰ ਮਚੀ ਕਰਾਰੀ ॥

The fighters entered the field enthusiastically and there occurred formidable fighting.

ਜਾਪੇ ਚੱਲੇ ਰੱਤ ਦੇ ਸਲਲੇ ਜਟਧਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥

It appears that the blood flows like the water (of Ganges) from the tangled hair of Shiva.18.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

When the trumpet, enveloped by the hide of the male buffalo, the vehicle of Yama, sounded, the armies attacked each other.

ਧੁਹਿ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ਦੁਰਗਾ ਮਿਆਨ ਤੇ ॥

Durga pulled her sword from the scabbard.

ਚੰਡੀ ਰਾਕਸਿ ਖਾਣੀ ਵਾਹੀ ਦੈਤ ਨੂੰ ॥

She struck the demon with that Chandī, the devourer of demons (that is the sword).

ਕੋਪਰ ਚੂਰ ਚਵਾਣੀ ਲੱਥੀ ਕਰਗ ਲੈ ॥

It broke the skull and face into pieces and pierced through the skeleton.

ਪਾਖਰ ਤੁਰਾ ਪਲਾਣੀ ਰੜਕੀ ਧਰਤ ਜਾਇ ॥

And it further pierced through the saddle and caparison of the horse, and struck on the earth supported by the Bull (Dhaul).

ਲੈਦੀ ਅਘਾ ਸਿਧਾਣੀ ਸਿੰਗਾਂ ਧਉਲ ਦਿਆਂ ॥

It moved further and struck the horns of the Bull.

ਕੂਰਮ ਸਿਰ ਲਹਿਲਾਣੀ ਦੁਸਮਨ ਮਾਰਿ ਕੈ ॥

Then it struck on the Tortoise supporting the Bull and thus killing the enemy.

ਵੱਢੇ ਗਨ ਤਿਖਾਣੀ ਮੂਏ ਖੇਤ ਵਿਚ ॥

The demons are lying dead in the battlefield like the pieces of wood sawed by the carpenter.

ਰਣ ਵਿਚ ਘੱਤੀ ਘਾਣੀ ਲੋਹੂ ਮਿਝ ਦੀ ॥

The press of blood and marrow has been set in motion in the battlefield.

ਚਾਰੇ ਜੁਗ ਕਹਾਣੀ ਚੱਲਗ ਤੇਗ ਦੀ ॥

The story of the sword will be related in all the four ages.

ਬਿਧਣ ਖੇਤ ਵਿਹਾਣੀ ਮਹਖੇ ਦੈਤ ਨੂੰ ॥ ੧੯॥

On the demon Mahisha the period of agony occurred in the battlefield.19.

ਇਤੀ ਮਹਖਾਸੁਰ ਦੈਤ ਮਾਰੇ ਦੁਰਗਾ ਆਇਆ ॥

In this way the demon Mahishasura was killed on the arrival of Durga.

ਚਉਦਹ ਲੋਕਾਂ ਰਾਣੀ ਸਿੰਘ ਨਚਾਇਆ ॥

The queen caused the lion to dance in the fourteen worlds.

ਮਾਰੇ ਬੀਰ ਜਟਾਣੀ ਦਲ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ॥

She killed a great number of brave demons with matted locks in the battlefield.

ਮੰਗਨ ਨਾਹੀ ਪਾਣੀ ਦਲੀ ਹੰਘਾਰ ਕੈ ॥

Challenging the armies, these warriors do not even ask for water.

ਜਣ ਕਰੀ ਸਮਾਇ ਪਠਾਣੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਰਾਗ ਨੂੰ ॥

It seems that listening to the music, the Pathans have realized the state of ecstasy.

ਰੱਤੂ ਦੇ ਹੜਵਾਣੀ ਚਲੇ ਬੀਰ ਖੇਤ ॥

The flood of the blood of the fighters is flowing.

ਪੀਤਾ ਫੁੱਲੁ ਇਆਣੀ ਘੁੱਮਨ ਸੁਰਮੇ ॥ ੨੦॥

The brave warriors are roaming as if they have ignorantly consumed the intoxicating poppy.20.

ਹੋਈ ਅਲੋਪ ਭਵਾਣੀ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ॥

Bhavani (Durga) disappeared after bestowing kingdom on the gods.

ਈਸਰ ਦੀ ਬਰਦਾਨੀ ਹੋਈ ਜਿੱਤ ਦਿਨ ॥

The day for which Shiva granted the boon.

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਗੁਮਾਨੀ ਜਨਮੇ ਸੁਰਮੇ ॥

The proud warriors Sumbh and Nisumbh were born.

ਇੰਦ੍ਰ ਦੀ ਰਜਧਾਨੀ ਤੱਕੀ ਜਿੱਤਨੀ ॥ ੨੧॥

They planned to conquer the capital of Indra.21.

ਇੰਦ੍ਰਪਰੀ ਤੇ ਧਾਵਣਾ ਵਡ ਜੋਧੀ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ॥

The great fighters decided to rush towards the kingdom of Indra.

ਸੰਜ ਪਟੇਲਾ ਪਾਖਰਾ ਭੇੜ ਸੰਦਾ ਸਾਜੁ ਬਣਾਇਆ ॥

They began to prepare the war-material consisting of armour with belts and saddle-gear.

ਜੰਮੇ ਕਟਕ ਅਛੂਹਣੀ ਅਸਮਾਨੁ ਗਰਦੀ ਛਾਇਆ ॥

An army of lakhs of warriors gathered and the dust rose to sky.

ਰੋਹ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸਿਧਾਇਆ ॥ ੨੨॥

Sumbh and Nisumbh, full of rage, have marched forward.22.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਅਲਾਇਆ ਵਡ ਜੋਧੀ ਸੰਘਰੁ ਵਾਏ ॥

Sumbh and Nisumbh ordered the great warriors to sound the bugle of war.

ਰੋਹ ਦਿਖਾਲੀ ਦਿੱਤੀਆ ਵਰਿਆਮੀ ਤੁਰੇ ਨਚਾਏ ॥

Great fury was visualised and the brave fighters caused the horses to dance.

ਘੁਰੇ ਦਮਾਮੇ ਦੋਹਰੇ ਜਮ ਬਾਹਣ ਜਿਉ ਅਰੜਾਏ ॥

The double-trumpets sounded like the loud voice of the male buffalo, the vehicle of Yama.

ਦੇਉ ਦਾਨੋ ਲੁੱਝਣ ਆਏ ॥ ੨੩॥

The gods and demons have gathered to fight.23.

ਪਉੜੀ ॥

PURI

ਦਾਨੋ ਦੇਉ ਅਨਾਗੀ ਸੰਘਰੁ ਰਚਿਆ ॥

The demons and gods have started a continuous war.

ਫੁੱਲ ਖਿੜੇ ਜਣ ਬਾਗੀਂ ਬਾਣੇ ਜੋਧਿਆਂ ॥

The garments of the warriors appear like flowers in the garden.

ਭੂਤਾਂ ਇੱਲਾਂ ਕਾਗੀਂ ਗੋਸਤ ਭਖਿਆ ॥

The ghosts, vultures and crows have eaten the flesh.

ਹੁੰਮੜ ਹੁੰਮੜ ਜਾਗੀ ਘੱਤੀ ਸੂਰਿਆਂ ॥ ੨੪॥

The brave fighters have begun to run about.24.

ਸੱਟ ਪਈ ਨਗਾਰੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The trumpet was beaten and the armies attack each other.

ਦਿਤੇ ਦੇਉ ਭਜਾਈ ਮਿਲਿ ਕੈ ਰਾਕਸੀਂ ॥

The demons have gathered together and have caused the gods to flee.

ਲੋਕੀ ਤਿਹੀ ਫਿਰਾਈ ਦੋਹੀ ਆਪਣੀ ॥

They exhibited their authority in the three worlds.

ਦੁਰਗਾ ਦੀ ਸਾਮ ਤਕਾਈ ਦੇਵਾਂ ਡਰਦਿਆਂ ॥

The gods, having been frightened went under the refuge of Durga.

ਆਂਦੀ ਚੰਡਿ ਚੜਾਈ ਉਤੇ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ੨੫॥

They caused the goddess Chandi to wage war with demons.25.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਆਈ ਫੇਰ ਭਵਾਨੀ ਖਬਰੀ ਪਾਈਆਂ ॥

The demons hear the news that the goddess Bhavani has come again.

ਦੈਤ ਵਡੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਏ ਏਕਠੇ ॥

The highly egoist demons gathered together.

ਲੋਚਨ ਧੂਮ ਗੁਮਾਨੀ ਰਾਇ ਬੁਲਾਇਆ ॥

The king Sumbh sent for the egoist Lochan Dhum.

ਜਗ ਵਿਚ ਵਡਾ ਦਾਨੋ ਆਪ ਕਹਾਇਆ ॥

He caused himself to be called the great demon.

ਸੱਟ ਪਈ ਖਰਚਾਮੀ ਦੁਰਗਾ ਲਿਆਵਣੀ ॥ ੨੬॥

The drum enveloped with the hide of donkey was struck and it was proclaimed that Durga would be brought.26.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਕੜਕ ਉਠੀ ਰਣ ਚੰਡੀ ਫਉਜਾਂ ਦੇਖ ਕੈ ॥

Seeing the armies in the battlefield, Chandi shouted loudly.

ਧੂਹਿ ਮਿਆਨੋ ਖੰਡਾ ਹੋਈ ਸਾਹਮਣੇ ॥

She pulled her double-edged sword from her scabbard and came before the enemy.

ਸਭੇ ਬੀਰ ਸੰਘਾਰੇ ਧੂਮਰਨੈਣ ਦੇ ॥

She killed all the warriors of Dhumar Nain.

ਜਣ ਲੈ ਕਟੇ ਆਰੇ ਦਰਖਤ ਬਾਢੀਆਂ ॥ ੨੭॥

It seems that the carpenters have chopped the trees with the saw.27.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਚੋਬੀਂ ਧਉਂਸ ਬਜਾਈ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The drummers sounded the drums and the armies attacked each other.

ਰੋਹ ਭਵਾਨੀ ਆਈ ਉਤੇ ਰਾਕਸਾਂ ॥

The infuriated Bhavani lodged the attack over the demons.

ਖੱਬੈ ਦਸਤ ਨਚਾਈ ਸੀਹਣ ਸਾਰ ਦੀ ॥

With her left hand, she caused the dance of the lions of steel (sword).

ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਤਨ ਲਾਈ ਕੀਤੀ ਰੰਗੁਲੀ ॥

She struck it on the bodies of many warriors and made it colourful.

ਭਾਈਆਂ ਮਾਰਨ ਭਾਈ ਦੁਰਗਾ ਜਾਣਿ ਕੈ ॥

The brothers kill brothers mistaking them for Durga.

ਰੋਹ ਹੋਇ ਚਲਾਈ ਰਾਕਸਿ ਰਾਇ ਨੂੰ ॥

Having been infuriated, she struck it on the king of the demons.

ਜਮ ਪੁਰ ਦੀਆ ਪਠਾਈ ਲੋਚਨ ਧੂਮ ਨੂੰ ॥

Lochan Dhum was sent to the city of Yama.

ਜਾਪੇ ਦਿੱਤੀ ਸਾਈ ਮਾਰਨ ਸੁੰਭ ਦੀ ॥ ੨੮॥

It seems she gave the advance money for the killing of Sumbh.28.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਭੰਨੇ ਦੈਤ ਪੁਕਾਰੇ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਥੈ ॥

The demons ran to their king Sumbh and beseeched;

ਲੋਚਨਧੂਮ ਸੰਘਾਰੇ ਸਣੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ॥

“Lochan Dhum has been killed alongwith his soldiers;

ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਜੋਧੇ ਮਾਰੇ ਅੰਦਰ ਖੇਤ ਦੈ ॥

“She hath selected the warriors and killed them in the battlefield;

ਜਾਪਨ ਅੰਬਰਿ ਤਾਰੇ ਡਿੱਗਨਿ ਸੂਰਮੇ ॥

“It seems that the warriors have fallen like the stars from the sky;

ਗਿਰੇ ਪਰਬਤ ਭਾਰੇ ਮਾਰੇ ਬਿੱਜੁ ਦੇ ॥

“The huge mountains have fallen, having been smote by the lightning;

ਦੈਤਾਂ ਦੇ ਦਲ ਹਾਰੇ ਦਹਸਤ ਖਾਇ ਕੈ ॥

“The forces of the demons have been defeated on becoming panicky;

ਬਚੇ ਸੁ ਮਾਰੇ ਮਾਰੇ ਰਹਦੇ ਰਾਇ ਥੈ ॥ ੨੯॥

“Those who were left have also been killed and the remaining have come to the king.”29.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਰੋਹ ਹੋਇ ਬੁਲਾਏ ਰਾਕਸਿ ਰਾਇ ਨੇ ॥

Highly enraged, the king called the demons.

ਬੈਠੇ ਮਤਾ ਪਕਾਏ ਦੁਰਗਾ ਲਿਆਵਣੀ ॥

They decided to capture Durga.

ਚੰਡ ਅਰ ਮੁੰਡ ਪਠਾਏ ਬਹੁਤਾ ਕਟਕੁ ਦੈ ॥

Chand and Mund were sent with huge forces.

ਜਾਪੇ ਛੱਪਰ ਛਾਏ ਬਣੀਆ ਕੇਜਮਾ ॥

It seemed that the swords coming together were like the thatched roofs.

ਜੇਤੇ ਰਾਇ ਬੁਲਾਏ ਚੱਲੇ ਜੁੱਧ ਨੋ ॥

All those who were called, marched for war.

ਜਣ ਜਮ ਪੁਰ ਪਰਤ ਚਲਾਏ ਸਭੇ ਮਾਰਨੇ ॥ ੩੦॥

It appear that they were all caught and sent to the city of Yama for killing.30.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਵਾਏ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The drums and trumpets were sounded and the armies attacked each other.

ਰੋਹ ਰੁਹੇਲੇ ਆਏ ਉਤੇ ਰਾਕਸਾਂ ॥

The enraged warriors marched against the demons.

ਸਭਨੀ ਤੁਰੇ ਨਚਾਏ ਬਰਛੇ ਪਕੜਿ ਕੈ ॥

All of them holding their daggers, caused their horses to dance.

ਬਹੁਤੇ ਮਾਰ ਗਿਰਾਏ ਅੰਦਰ ਖੇਤ ਦੈ ॥

Many were killed and thrown in the battlefield.

ਤੀਰੀ ਛਹਬਰ ਲਾਈ ਬੁੱਠੀ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੧॥

The arrows shot by the goddess came in showers.31.

ਭੇਰੀ ਸੰਖ ਵਜਾਏ ਸੰਘਰਿ ਰੱਚਿਆ ॥

The drums and conches were sounded and the war began.

ਤਣਿ ਤਣਿ ਤੀਰ ਚਲਾਏ ਦੁਰਗਾ ਧਨਖ ਲੈ ॥

Durga, taking her bow, stretched it again and again for shooting arrows.

ਜਿਨੀ ਦਸਤ ਉਠਾਏ ਰਹੇ ਨ ਜੀਵਦੇ ॥

Those who raised their hands against the goddess, did not survive.

ਚੰਡ ਅਰ ਮੁੰਡ ਖਪਾਏ ਦੋਨੋ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੨॥

She destroyed both Chand and Mund.32.

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਰਿਸਾਏ ਮਾਰੇ ਦੈਤ ਸੁਣ ॥

Sumbh and Nisumbh were highly enraged on hearing this killing.

ਜੋਧੇ ਸਭ ਬੁਲਾਏ ਆਪਣੇ ਮਜਲਸੀ ॥

They called all the brave fighters, who were their advisers.

ਜਿਨੀ ਦੇਉ ਭਜਾਏ ਇੰਦ੍ਰ ਜੇਹਵੇ ॥

Those who had caused the gods like Indra run away.

ਤੇਈ ਮਾਰ ਗਿਰਾਏ ਪਲ ਵਿਚ ਦੇਵਤਾ ॥

The goddess killed them in an instant.

ਓਨੀ ਦਸਤੀ ਦਸਤ ਵਜਾਏ ਤਿਨਾ ਚਿਤ ਕਰਿ ॥

Keeping Chand Mund in their mind, they rubbed their hands in sorrow.

ਫਿਰ ਸ੍ਰਣਵਤ ਬੀਜ ਚਲਾਏ ਬੀੜੇ ਰਾਇ ਦੇ ॥

Then Sranwat Beej was prepared and sent by the king.

ਸੰਜ ਪਟੋਲਾ ਪਾਏ ਚਿਲਕਤ ਟੋਪੀਆਂ ॥

He wore the armour with belts and the helmet which glistened.

ਲੁੱਝਣ ਨੇ ਅਰੜਾਏ ਰਾਕਸ ਰੋਹਲੇ ॥

The infuriated demons shouted loudly for war.

ਕਦੇ ਨ ਕਿਨੇ ਹਟਾਏ ਜੁੱਧ ਮਚਾਇ ਕੈ ॥

After waging war, none could get their retreat.

ਮਿਲ ਤੇਈ ਦਾਨੋ ਆਏ ਹੁਣ ਸੰਘਰਿ ਦੇਖਣਾ ॥ ੩੩॥

Such demons have gathered together and come, now see the ensuing war.33.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੈਤੀ ਡੰਡ ਉਭਾਰੀ ਨੇੜੇ ਆਇ ਕੈ ॥

On coming near, the demons raised the din.

ਸਿੰਘ ਕਰੀ ਅਸਵਾਰੀ ਦੁਰਗਾ ਸੋਰ ਸੁਣ ॥

Hearing this clamour, Durga mounted her lion.

ਖੱਬੈ ਦਸਤ ਉਭਾਰੀ ਗਦਾ ਫਿਰਾਇ ਕੈ ॥

She twirled her mace, raising it with her left hand.

ਸੈਨਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੀ ਸ੍ਰਣਵਤ ਬੀਜ ਦੀ ॥

She killed all the army of Sranwat Beej.

ਜਣ ਮਦ ਖਾਇ ਮਦਾਰੀ ਘੁਮਨ ਸੂਰਮੇ ॥

It appears that the warriors were roaming like the drug addicts taking drugs.

ਅਗਣਤ ਪਾਉ ਪਸਾਰੀ ਰੁਲੇ ਅਹਾੜ ਵਿਚਿ ॥

Innumerable warriors are lying neglected in the battlefield, stretching their legs.

ਜਾਪੇ ਖੇਡ ਖਿਡਾਰੀ ਸੁੱਤੇ ਫਾਗ ਨੂੰ ॥ ੩੪॥

It seems that the revelers playing Holi are sleeping.34.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਸ੍ਰਣਵਤ ਬੀਜ ਹਕਾਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੂਰਮੇ ॥

Sranwat Beej called all the remaining warriors.

ਜੇਧੇ ਜੇਡ ਮੁਨਾਰੇ ਦਿੱਸਨ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ॥

They seem like minarets in the battlefield.

ਸਭਨੀ ਦਸਤ ਉਭਾਰੇ ਤੇਗਾਂ ਧੂਹਿ ਕੈ ॥

All of them pulling their swords, raised their hands.

ਮਾਰੋ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰੇ ਆਏ ਸਾਹਮਣੇ ॥

They came in front shouting "kill, kill".

ਸੰਜਾਤੇ ਠਣਿਕਾਰੇ ਤੇਗੀਂ ਉੱਬਰੇ ॥

With the striking of swords on the armour, the clatter arises.

ਘਾੜ ਘੜਨਿ ਠਠਿਆਰੇ ਜਾਣਿ ਬਣਾਇ ਕੈ ॥ ੩੫॥

It seems that the tinkers are fashioning the vessels with the blows of hammer.35.

ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

When the trumpet enveloped by the hide of the male buffalo, the vehicle of Yama, sounded, the armies attacked each other.

ਘੂਮਰ ਬਰਗ ਸਤਾਣੀ ਦਲ ਵਿਚਿ ਘੱਤੀਓ ॥

(The goddess) was the cause of flight and consternation in the battlefield.

ਸਣੇ ਤੁਰਾ ਪਲਾਣੀ ਡਿੱਗਣ ਸੂਰਮੇ ॥

The warriors fall alongwith their horses and saddles.

ਉਠਿ ਉਠਿ ਮੰਗਣਿ ਪਾਣੀ ਘਾਇਲ ਘੂਮਦੇ ॥

The wounded ones arise and ask for water while roaming.

ਏਵਡੁ ਮਾਰਿ ਵਿਹਾਣੀ ਉਪਰ ਰਾਕਸਾਂ ॥

Such a great calamity fell on the demons.

ਬਿੱਜਲ ਜਿਉ ਝਰਲਾਣੀ ਉੱਠੀ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੬॥

From this side the goddess rose like thundering lightning.36.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਚੋਬੀ ਧਉਸ ਉਭਾਰੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The drummer sounded the trumpet and the armies attacked each other.

ਸਭੇ ਸੈਨਾ ਮਾਰੀ ਪਲ ਵਿਚਿ ਦਾਨਵੀ ॥

All the army of the demons was killed in an instant.

ਦੁਰਗਾ ਦਾਨੋ ਮਾਰੇ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥

Highly infuriated, Durga killed the demons.

ਸਿਰ ਵਿਚ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ਸ੍ਰਣਵਤ ਬੀਜ ਦੇ ॥ ੩੭॥

She struck the sword on the head of Sranwat Beej.37.

ਅਗਣਤ ਦਾਨੋ ਭਾਰੇ ਹੋਏ ਲੋਹੂਆ ॥

Innumerable mighty demons were steeped in blood.

ਜੋਧੇ ਜੇਡ ਮੁਨਾਰੇ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ਦੈ ॥

Those minarets-like demons in the battlefield;

ਦੁਰਗਾ ਨੋ ਲਲਕਾਰੇ ਆਵਣ ਸਾਹਮਣੇ ॥

They challenged Durga and came in front of her.

ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੇ ਰਾਕਸ ਅੰਵਦੇ ॥

Durga killed all the coming demons.

ਰਤੂ ਦੇ ਪਰਨਾਲੇ ਤਿਨ ਤੇ ਭੁਇ ਪਏ ॥

From their bodies the drains of blood fell on the ground.

ਉੱਠੋ ਕਾਰਣਿਆਰੇ ਰਾਕਸ ਹੜਹੜਾਇ ॥ ੩੮॥

Some of the active demons arise out of them laughingly.38.

ਧਗਾ ਸੰਗਲੀਆਲੀ ਸੰਘਰ ਵਾਇਆ ॥

The enchanted trumpets and bugles sounded.

ਬਰਛੀ ਬੰਬਲੀਆਲੀ ਸੂਰੇ ਸੰਘਰੇ ॥

The warriors fought with daggers bedecked with tassels.

ਭੇੜਿ ਮਚਿਆ ਬੀਰਾਲੀ ਦੁਰਗਾ ਦਾਨਵੀਂ ॥

The war of bravery was waged between Durga and demons.

ਮਾਰ ਮਚੀ ਮੁਹਰਾਲੀ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ਦੈ ॥

There had been extreme destruction in the battlefield.

ਜਣ ਨਟ ਲੱਥੇ ਛਾਲੀ ਢੋਲਿ ਬਜਾਇ ਕੈ ॥

It appears that the actors, sounding their drum, have jumped into the war-arena.

ਲੋਹੂ ਫਾਥੀ ਜਾਲੀ ਲੋਥੀ ਜਮਧੜੀ ॥

The dagger penetrated in the corpse seems like a blood stained fish entrapped in the net.

ਘਣ ਵਿਚਿ ਜਿਉ ਛੰਡਾਲੀ ਤੇਗਾਂ ਹੱਸੀਆਂ ॥

The swords glistened like the lightning in the clouds.

ਘੁੱਮਰਆਰਿ ਸਿਆਲੀ ਬਣੀਆਂ ਕੇਜਮਾਂ ॥ ੩੯॥

The swords have covered (the battlefield) like the winter-fog.39.

ਧਗਾ ਸੂਲੀ ਬਜਾਈਆਂ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The trumpets were sounded with the beating of drum-stick and the armies attacked each other.

ਧੂਹਿ ਮਿਆਨੋ ਲਈਆਂ ਜੁਆਨੀ ਸੂਰਮੀ ॥

The youthful warriors pulled out their swords from their scabbards.

ਸ੍ਰਣਵਤ ਬੀਜ ਬਧਾਈਆਂ ਅਗਣਤ ਸੂਰਤਾਂ ॥

Sranwat Beej increased himself into innumerable forms.

ਦੁਰਗਾ ਸਉਹੇਂ ਆਈਆਂ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥

Which came in front of Durga, highly enraged.

ਸਭਨੀ ਆਣ ਵਗਾਈਆਂ ਤੇਗਾਂ ਧੂਹਿ ਕੈ ॥

All of them pulled out their swords and struck.

ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਬਚਾਈਆਂ ਢਾਲ ਸੰਭਾਲ ਕੈ ॥

Durga saved herself from all, holding her shield carefully.

ਦੇਵੀ ਆਪ ਚਲਾਈਆਂ ਤਕਿ ਤਕਿ ਦਾਨਵੀ ॥

The goddess herself then struck her sword looking carefully toward the demons.

ਲੋਹੂ ਨਾਲਿ ਡੁਬਾਈਆਂ ਤੇਗਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ॥

She steeped her naked swords in blood.

ਸਾਰਸੁਤੀ ਜਨੁ ਨਾਈਆਂ ਮਿਲ ਕੈ ਦੇਵੀਆਂ ॥

It appeared that the goddesses gathering together, took their bath in river Saraswati.

ਸਭੇ ਮਾਰ ਗਿਰਾਈਆਂ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ਦੈ ॥

The goddess hath killed and thrown on the ground in the battlefield (all the forms of Sranwat Beej).

ਤਿੱਢੂੰ ਫੇਰਿ ਸਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੂਰਤਾਂ ॥ ੪੦॥

Immediately then the forms again increased greatly.40.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਸੂਰੀ ਸੰਘਰਿ ਰਚਿਆ ਢੋਲ ਸੰਖ ਨਗਾਰੇ ਵਾਇ ਕੈ ॥

Sounding their drums, conches and trumpets, the warriors have begun the war.

ਚੰਡ ਚਿਤਾਰੀ ਕਾਲਕਾ ਮਨ ਬਾਹਲਾ ਰੋਸ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥

Chandi, being highly enraged, remembered Kali in her mind.

ਨਿਕਲੀ ਮੱਥਾ ਫੋੜਿ ਕੈ ਜਨ ਫਤੇ ਨੀਸਾਣ ਬਜਾਇ ਕੈ ॥

She came out shattering the forehead of Chandi, sounding the trumpet and flying flag of victory.

ਜਾਗ ਸੁ ਜੰਮੀ ਜੁੱਧ ਨੂੰ ਜਰਵਾਣਾ ਜਣ ਮਰੜਾਇ ਕੈ ॥

On manifesting herself, she marched for war, like Bir Bhadra manifesting from Shiva.

ਦਲ ਵਿਚਿ ਘੇਰਾ ਘੱਤਿਆ ਜਣ ਸੀਂਹ ਤੁਰਿਆ ਗਣਿਣਾਇ ਕੈ ॥

The battlefield was surrounded by her and she seemed moving like a roaring lion.

ਆਪ ਵਿਸੂਲਾ ਹੋਇਆ ਤਿਹੁ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਖੁਨਸਾਇ ਕੈ ॥

(The demon-king) himself was in great anguish, while exhibiting his anger over the three worlds.

ਰੋਹ ਸਿਧਾਈਆਂ ਚਕ੍ਰ ਪਾਨ ਕਰ ਨਿੰਦਾ ਖੜਗ ਉਠਾਇ ਕੈ ॥

Durga, being enraged, hath marched, holding her disc in her hand and raising her sword.

ਅਗੈ ਰਾਕਸ ਬੈਠੇ ਰੋਹਲੇ ਤੀਰੀ ਤੇਗੀ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ਕੈ ॥

There before her there were infuriated demons, she caught and knocked down the demons.

ਪਕੜ ਪਛਾੜੇ ਰਾਕਸਾਂ ਦਲ ਦੈਤਾਂ ਅੰਦਰਿ ਜਾਇ ਕੈ ॥

Going within the forces of demons, she caught and knocked down the demons.

ਬਹੁ ਕੇਸੀ ਪਕੜਿ ਪਛਾੜਿਅਨਿ ਤਿਨ ਅੰਦਰਿ ਧੂਮ ਰਚਾਇ ਕੈ ॥

She threw down by catching them from their hair and raising a tumult among their forces.

ਬਡੇ ਬਡੇ ਚੁਣ ਸੂਰਮੇ ਗਹਿ ਕੋਟੀ ਦਏ ਚਲਾਇ ਕੈ ॥

She picked up mighty fighters by catching them with the corner of her bow and throwing them;

ਰਣ ਕਾਲੀ ਗੁੱਸਾ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ੪੧॥

In her fury, Kali hath done this in the battlefield.41.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੁਹਾ ਕੰਧਾਰਾ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਅਣੀਆਰਾਂ ਚੋਈਆਂ ॥

Both the armies are facing each other and the blood is dripping from the tips of arrows.

ਧੂਹਿ ਕਿਰਪਾਣਾਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਹੂ ਧੋਈਆਂ ॥

Pulling the sharp swords, they have been washed with blood.

ਹੂਰਾਂ ਸ੍ਰਣਵਤ ਬੀਜ ਨੂੰ ਘਤਿ ਘੇਰਿ ਖਲੋਈਆਂ ॥

The heavenly damsels (houris), surrounding Sranwat Beej, are standing;

ਲਾੜਾ ਦੇਖਨ ਲਾੜੀਆਂ ਚਉਗਿਰਦੇ ਹੋਈਆਂ ॥ ੪੨॥

Like the brides surrounding the bridegroom in order to see him.42.

ਚੋਬੀ ਧਉਸਾ ਪਾਈਆਂ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥

The drummer beat the trumpet and armies attacked each other.

ਦਸਤੀ ਧੂਹ ਨਚਾਈਆਂ ਤੇਗਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ॥

With their hands they pulled the naked sword and caused their dance.

ਸੂਰਿਆਂ ਦੇ ਤਨ ਲਾਈਆਂ ਮਰਦਾਂ ਘੋੜਿਆਂ ॥

These devourers of meat were struck on the bodies of the warriors.

ਜੋਗਣੀਆਂ ਮਿਲਿ ਧਾਈਆਂ ਲੋਹੂ ਭੱਖਣਾ ॥

The nights of agony have come for the men and horses.

ਫਉਜਾਂ ਮਾਰ ਹਟਾਈਆਂ ਦੇਵਾਂ ਦਾਨਵਾਂ ॥

The Yoginis have come together speedily in order to drink the blood.

ਭਜਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈਆਂ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਥੈ ॥

They told the story of their repulsion before the king Sumbh.

ਭੂਈਂ ਨ ਪਉਣੈ ਪਾਈਆਂ ਬੂੰਦਾ ਰਕਤ ਦੀਆਂ ॥

The drops of blood (of Sranwat Beej) could not fall on the earth.

ਕਾਲੀ ਖੇਤ ਖਪਾਈਆਂ ਸਭੇ ਸੂਰਤਾਂ ॥

Kali destroyed all the manifestations of (Sranwat Beej) in the battlefield.

ਬਹੁਤੀ ਸਿਰੀ ਬਿਹਾਈਆਂ ਘੜੀਆਂ ਕਾਲ ਕੀਆਂ ॥

The last moments of death came over the heads of many fighters.

ਜਾਣਿ ਨ ਜਾਏ ਮਾਈਆਂ ਜੂਝੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ੪੩॥

The brave fighters could not even be recognized by their mothers, who gave birth to them.43.

ਸੁੰਭ ਸੁਣੀ ਕਰਹਾਲੀ ਸੁਣਵਤ ਬੀਜ ਦੀ ॥

Sumbh heard the bad news about the death of Sranwat Beej;

ਰਣ ਵਿਚਿ ਕਿਨੈ ਨ ਝਾਲੀ ਦੁਰਗਾ ਆਂਵਦੀ ॥

And that none could withstand the marching Durga in the battlefield.

ਬਹੁਤੇ ਬੀਰ ਜਟਾਲੀ ਉਠੇ ਆਖ ਕੈ ॥

Many brave fighters with matted hair got up saing;

ਚੋਟਾ ਪਾਨ ਤਬਾਲੀ ਜਾਸਨ ਜੁੱਧ ਨੂੰ ॥

That drummers should sound the drums because they would go for war.

ਥਰਿ ਥਰਿ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਚਾਲੀ ਦਲਾਂ ਚੜੰਦਿਆਂ ॥

When the armies marched, the earth trembled;

ਨਾਉ ਜਿਵੇ ਹੈ ਹਾਲੀ ਸਹੁ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ॥

Like the shaking boat, which is still in the river.

ਧੂੜਿ ਉਤਾਹਾਂ ਘਾਲੀ ਛੜੀ ਤੁਰੰਗਮਾਂ ॥

The dust arose with the hooves of the horses;

ਜਾਣਿ ਪੁਕਾਰੁ ਚਾਲੀ ਧਰਤੀ ਇੰਦ੍ਰੁ ਥੈ ॥ ੪੪॥

And it seemed that the earth is going to Indra for a complaint.44.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਆਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਆਹਰੀਆਂ ਸੈਣ ਸੂਰਿਆਂ ਸਾਜੀ ॥

The willing workers got engaged in work and as warriors they equipped the army.

ਚੱਲੇ ਸਉਹੇ ਦੁਰਗਸਾਹ ਜਣ ਕਾਬੈ ਹਾਜੀ ॥

They marched in front of Durga, like pilgrims going for Haj to Kaabah (Mecca).

ਤੀਰੀ ਤੇਗੀ ਜਮਧੜੀ ਰਣ ਵੰਡੀ ਭਾਜੀ ॥

They are inviting the warriors in the battlefield through the medium of arrows, swords and daggers.

ਇਕ ਘਾਇਲ ਘੁਮਨ ਸੂਰਮੇ ਜਣ ਮਕਤਬ ਕਾਜੀ ॥

Some wounded warriors are swinging like the Quadis in the school, reciting the holy Quran.

ਇਕ ਬੀਰ ਪਰੋਤੇ ਬਰਛੀਏ ਜਿਉ ਝੁਕ ਪਉਨ ਨਿਵਾਜੀ ॥

Some brave fighters are pierced by daggers and lining like a devout Muslim performing prayer.

ਇਕ ਦੁਰਗਾ ਸਉਹੇ ਖੁਨਸ ਕੈ ਖੁਨਸਾਇਨ ਤਾਜੀ ॥

Some go in front of Durga in great fury by inciting their malicious horses.

ਇਕ ਧਾਵਨ ਦੁਰਗਾ ਸਾਮੁਣੇ ਜਿਉ ਭੁਖਿਆਏ ਪਾਜੀ ॥

Some run in front of Durga like the hungry scoundrels;

ਕਦੇ ਨ ਰੱਜੇ ਜੁਝ ਤੇ ਰਜ ਹੋਏ ਰਾਜੀ ॥ ੪੫॥

Who had never been satisfied in the war, but now they are satiated and pleased.45.

ਬੱਜੇ ਸੰਗਲੀਆਲੇ ਸੰਘਰ ਡੋਹਰੇ ॥

The enchained double trumpets sounded.

ਡਹੇ ਜੁ ਖੇਤ ਜਟਾਲੇ ਹਾਠਾਂ ਜੋੜਿ ਕੈ ॥

Gathering together in ranks, the warriors with matted hair are engaged in war in the battlefield.

ਨੇਜੇ ਬੰਬਲੀਆਲੇ ਦਿੱਸਨ ਓਰੜੇ ॥

The lances bedecked with tassels seem leaning;

ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਜਟਾਲੇ ਨਾਵਨ ਗੰਗ ਨੂੰ ॥ ੪੬॥

Like the hermits with matted locks going towards the Ganges for taking a bath.46.

ਪਉੜੀ ॥

PURI

ਦੁਰਗਾ ਅਤੇ ਦਾਨਵੀ ਸੂਲ ਹੋਈਆਂ ਕੰਗਾਂ ॥

The forces of Durga and demons are piercing each other like sharp thorns.

ਵਾਛੜ ਘੱਤੀ ਸੂਰਿਆਂ ਵਿਚ ਖੇਤ ਖਤੰਗਾਂ ॥

The warriors showered arrows in the battlefield.

ਪੂਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਣਾ ਤਿਖੀਆਂ ਬਢ ਲਾਹਨਿ ਅੰਗਾਂ ॥

Pulling their sharp swords, they chop the limbs.

ਪਹਲਾ ਦਲਾਂ ਮਿਲੰਦਿਆਂ ਭੇੜ ਪਇਆ ਨਿਹੰਗਾਂ ॥ ੪੭॥

When the forces met, at first there was war with swords.47.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਓਰੜ ਫਉਜਾਂ ਆਈਆਂ ਬੀਰ ਚੜੇ ਕੰਧਾਰੀ ॥

The forces came in great numbers and the ranks of warriors marched forward

ਸੜਕ ਮਿਆਨੋ ਕਢੀਆਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਤਰਵਾਰੀ ॥

They pulled their sharp swords from their scabbards.

ਕੜਕ ਉਠੇ ਰਣ ਮੱਚਿਆ ਵੱਡੇ ਹੰਕਾਰੀ ॥

With the blazing of the war, the great egoist warriors shouted loudly.

ਸਿਰ ਧੜ ਬਾਹਾਂ ਗਨ ਲੇ ਫੁਲ ਜੇਹੈ ਬਾੜੀ ॥

The pieces of head, trunk and arms look like garden-flowers.

ਜਾਪੇ ਕਟੇ ਬਾਢੀਆਂ ਰੁਖ ਚੰਦਨ ਆਰੀ ॥ ੪੮॥

And (the bodies) appear like the trees of sandalwood cut and sawed by the carpenters.48.

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਜਾ ਸੱਟ ਪਈ ਖਰਵਾਰ ਕਉ ॥

When the trumpet, enveloped by the hide of a donkey, was beaten, both the forces faced each other.

ਤਕ ਤਕ ਕੈਬਰਿ ਦੁਰਗਸਾਹ ਤਕ ਮਾਰੇ ਭਲੇ ਜੁਝਾਰ ਕਉ ॥

Looking at the warriors, Durga pointedly shot her arrows on the brave fighters.

ਪੈਦਲ ਮਾਰੇ ਹਾਥੀਆਂ ਸੰਗਿ ਰਥ ਗਿਰੇ ਅਸਵਾਰ ਕਉ ॥

The warriors on foot were killed, the elephants were killed alongwith the fall of the chariots and horse- riders.

ਸੋਹਨ ਸੰਜਾ ਬਾਗੜਾ ਜਣੁ ਲੱਗੇ ਫੁੱਲ ਅਨਾਹ ਕਉ ॥

The tips of arrows penetrated in the armour like the flowers on pomegranate-plants.

ਗੁੱਸੇ ਆਈ ਕਾਲਕਾ ਹਥਿ ਸੱਜੇ ਲੈ ਤਲਵਾਰ ਕਉ ॥

The goddess Kali got enraged, holding her sword in her right hand;

ਏਦੂ ਪਾਰਉ ਓਤ ਪਾਰ ਹਰਨਾਕਸਿ ਕਈ ਹਜਾਰ ਕਉ ॥

She destroyed several thousand demons (Hiranayakashipus) from this end of the field to the other end.

ਜਿਣ ਇੱਕਾ ਰਹੀ ਕੰਧਾਰ ਕਉ ॥

The only one is conquering the army;

ਸਦ ਰਹਮਤ ਤੇਰੇ ਵਾਰ ਕਉ ॥ ੪੯॥

O goddess! Hail, hail to Thy blow.49.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣ ਕਉ ॥

The trumpet, enveloped by the hide of the male buffalo, the vehicle of Yama, was beaten and both the armies faced each other.

ਤਦ ਖਿੰਗ ਨਸੁੰਭ ਨਚਾਇਆ ਡਾਲ ਉਪਰਿ ਬਰਗਸਤਾਣ ਕਉ ॥

Then Nisumbh caused the horse to dance, putting on his back the saddle-armour.

ਫੜੀ ਬਿਲੰਦ ਮਗਾਇਉਸ ਫੁਰਮਾਇਸ ਕਰਿ ਮੁਲਤਾਨ ਕਉ ॥

She held the big bow, which was caused to be brought on order from Musltan.

ਗੁੱਸੇ ਆਈ ਸਾਹਮਣੇ ਰਣ ਅੰਦਰਿ ਘੱਤਣ ਘਾਣ ਕਉ ॥

In her fury, she came in front in order to fill the battlefield with the mud of blood and fat.

ਅਗੈ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ਦੁਰਗਸਾਹ ਬਢ ਸੁੰਭਨ ਬਹੀ ਪਲਾਣ ਕਉ ॥

Durga struck the sword in front of her, cutting the demon-king, penetrated through the horse-saddle.

ਰੜਕੀ ਜਾਇ ਕੈ ਧਰਤ ਕਉ ਬੱਢ ਪਾਖਰ ਬੱਢ ਕਿਕਾਣ ਕਉ ॥

Then it penetrated further and struck the earth after cutting the saddle-armour and the horse.

ਬੀਰ ਪਲਾਣੋ ਡਿੱਗਿਆ ਕਰਿ ਸਿਜਦਾ ਸੁੰਭ ਸੁਜਾਣ ਕਉ ॥

The great hero (Nisumbh) fell down from the horse-saddle, offering salutation to the wise Sumbh.

ਸਾਬਾਸ ਸਲੋਣੇ ਖਾਣ ਕਉ ॥

Hail, hail, to the winsome chieftain (Khan).

ਸਦਾ ਸਾਬਾਸ ਤੇਰੇ ਤਾਣ ਕਉ ॥

Hail, hail, ever to thy strength.

ਤਾਰੀਫਾਂ ਪਾਨ ਚਬਾਨ ਕਉ ॥

Praises are offered for the chewing of betel.

ਸਦ ਰਹਮਤ ਕੈਫਾਂ ਖਾਨ ਕਉ ॥

Hail, hail to thy addiction.

ਸਦ ਰਹਮਤ ਤੁਰੇ ਨਚਾਣ ਕਉ ॥ ੫੦॥

Hail hail, to thy horse-control.50.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੁਰਗਾ ਅਤੇ ਦਾਨਵੀ ਗਹ ਸੰਘਰਿ ਕੱਥੇ ॥

Durga and demons sounded their trumpets, in the remarkable war.

ਓਰੜ ਉੱਠੇ ਸੂਰਮੇ ਆ ਡਾਹੇ ਮੱਥੇ ॥

The warriors arose in great numbers and have come to fight.

ਕੱਟ ਤੁਫੰਗੀ ਕੈਬਰੀ ਦਲ ਗਾਹਿ ਨਿਕੱਥੇ ॥

They have come to tread through the forces in order to destroy (the enemy) with guns and arrows.

ਦੇਖਨਿ ਜੰਗ ਫਰੇਸ਼ਤੇ ਅਸਮਾਨੋ ਲੱਥੇ ॥ ੫੧॥

The angels come down (to the earth) from the sky in order to see the war.51.

ਪਉੜੀ ॥

PURI

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹ ਜੁੜੇ ਦਲ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ॥

The trumpets have sounded in the army and both the forces face each other.

ਓਰੜ ਆਏ ਸੂਰਮੇ ਸਿਰਦਾਰ ਅਣਿਆਰੇ ॥

The chief and brave warriors swayed in the field.

ਲੈ ਕੇ ਤੇਗਾਂ ਬਰਛੀਆਂ ਹਥਿਆਰ ਉਭਾਰੇ ॥

They raised their weapons including the swords and daggers.

ਟੋਪ ਪਟੇਲਾ ਪਾਖਰਾਂ ਗਲਿ ਸੰਜ ਸਵਾਰੇ ॥

They have bedecked themselves with helmets on their heads, and armour around their necks alongwith their horse-saddles with belts.

ਲੈ ਕੇ ਬਰਛੀ ਦੁਰਗਸਾਹ ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਮਾਰੇ ॥

Durga holding her dagger, killed many demons.

ਚੜੇ ਰਥੀ ਗਜ ਘੋੜਿਈ ਮਾਰ ਭੁਇ ਤੇ ਡਾਰੇ ॥

She killed and threw those on the round who were riding chariots, elephants and horses.

ਜਾਣ ਹਲਵਾਈ ਸੀਖ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹ ਵੜੇ ਉਤਾਰੇ ॥ ੫੨॥

It appear that the confectioner has cooked small round cakes of grounded pulse, piercing them with a spike.⁵².

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਨਾਲ ਧਉਸਾ ਭਾਰੀ ॥

Alongwith the sounding of the large trumpet, both the forces faced each other.

ਲਈ ਭਗਉਤੀ ਦੁਰਗਸਾਹ ਵਰ ਜਾਗਨ ਭਾਰੀ ॥

Durga held out her sword, appearing like great lustrous fire;

ਲਾਈ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਨੋ ਰਤੁ ਪੀਐ ਪਿਆਰੀ ॥

She struck it on the king Sumbh and this lovely weapon drinks blood.

ਸੁੰਭ ਪਲਾਣੇ ਡਿੱਗਿਆ ਉਪਮਾ ਬੀਚਾਰੀ ॥

Sumbh fell down from the saddle for which the following simile hath been thought.

ਡੁਬ ਰਤੁ ਨਾਲਹੁ ਨਿਕਲੀ ਬਰਛੀ ਦੁਧਾਰੀ ॥

That the double-edged dagger, smeared with blood, which hath come out (from the body of Sumbh);

ਜਾਣ ਰਜਾਦੀ ਉਤਰੀ ਪੈਨ ਸੂਹੀ ਸਾਰੀ ॥ ੫੩॥

Seems like a princess coming down from her loft, wearing the red sari.⁵³.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਦੁਰਗਾ ਅਤੇ ਦਾਨਵੀ ਭੇੜ ਪਇਆ ਸਬਾਹੀਂ ॥

The war between Durga and the demons started early in the morning.

ਸਸਤ੍ਰੁ ਪਜੁਤੇ ਦੁਰਗਸਾਹ ਗਹ ਸਭਨੀਂ ਬਾਹੀਂ ॥

Durga held her weapons firmly in all her arms.

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸੰਘਾਰਿਆ ਵਥ ਜੇਹੇ ਸਾਹੀਂ ॥

She killed both Sumbh and Nisumbh, who were the masters of all the materials.

ਫਉਜਾਂ ਰਾਕਸਿਆਰੀਆਂ ਦੇਖਿ ਰੋਵਨਿ ਧਾਹੀਂ ॥

Seeing this, the helpless forces of the demons, weep bitterly.

ਮੁਹਿ ਕੁੜੁਚੇ ਘਾਹ ਦੇ ਛੱਡ ਘੋੜੇ ਰਾਹੀਂ ॥

Accepting their defeat (by putting the straws of grass in their mouth), and leaving their horses in the way;

ਭਜਦੇ ਹੋਏ ਮਾਰੀਅਨ ਮੁੜ ਝਾਕਨ ਨਾਹੀਂ ॥ ੫੪॥

They are being killed, while fleeing, without looking back.⁵⁴.

ਪਉੜੀ ॥

PAURI

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪਠਾਇਆ ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਨੇ ॥

Sumbh and Nisumbh were dispatched to the abode of Yama;

ਇੰਦ੍ਰ ਸੱਦ ਬੁਲਾਇਆ ਰਾਜ ਅਭਿਸ਼ੇਖਨੇ ॥

And Indra was called for crowning him.

ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇ ॥

The canopy was held up over the head of king Indra.

ਚਉਦਹ ਲੋਕਾਂ ਛਾਇਆ ਜਸੁ ਜਗਮਾਤ ਦਾ ॥

The praise of the mother of the universe spread over all the fourteen worlds.

ਦੁਰਗਾ ਪਾਠ ਬਣਾਇਆ ਸਭੇ ਪਉੜੀਆਂ ॥

All the Pauris (stanza) of this DURGA PATH (The text about the exploits of Durga) have been composed;

ਫੇਰ ਨ ਜੂਨੀ ਆਇਆ ਜਿਨ ਇਹ ਗਾਇਆ ॥ ਪਪ॥

And that person who sings it, will not take birth again.55.